

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

19.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 6 Марта — 1834 — Wilno. Wtorek. 6 Marca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 19-го Февраля.

Высочайшею Грамотою, 12 Февраля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава второй степени, Статскій Совѣтникъ, Симбирскій Гражданскій Губернаторъ Загряжскій.

Высочайшій Рескриптъ, данный на имя Г. Сенатора, Генералъ-Лейтенанта Княжнина.

Господинъ Сенаторъ, Генералъ-Лейтенантъ Княжнинъ! Во изъявленіе вамъ признательности Моей за отлично-усердную службу вашу по званію Первоприсутствовавшего въ 1-мъ Отдѣленіи 5-го Департамента Правительствующаго Сената, Всемилостивѣйше жалую вамъ табакерку съ Моимъ Портретомъ, которую присемь препровождаю, пребываю къ вамъ благосклонный.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

С.-Петербургъ.
18-го Января 1834.

Генералъ-Адъютанту, Генералу отъ Кавалеріи, Графу Фонтъ-деръ-Палену 1-му, Всемилостивѣйше повелѣно быть Членомъ Государственнаго Совѣта.

— Тульскій Вице-Губернаторъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Васильевъ, Всемилостивѣйше уволенъ, по прошенію его, по разстроенному здоровью, вовсе отъ службы; на мѣсто его повелѣно быть Тульскимъ Вице-Губернаторомъ состоящему при Министерствѣ Финансовъ, Коллежскому Совѣтнику Ждановскому.

— Высочайшимъ указомъ, даннымъ Придворной Канторъ сего Февраля въ 4-й день, Вилейскій Уѣздный Предводитель Дворянства, Коллежскій Секретарь Александръ Домейко, Всемилостивѣйше пожалованъ въ званіе Камеръ-Юнкера Двора Его Величества. (Р. Инв.)

Указы Правительствующаго Сената.

Правительствующій Сенатъ слушалъ рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что, въ разрѣшеніе недоумѣній, возникшихъ при исполненіи Высочайше утвержденного положенія Комитета Гг. Министровъ, о прогонныхъ деньгахъ по трактамъ Виленской Губерніи, обнародованнаго въ указъ Правительствующаго Сената отъ 25 Октября 1833 года, Его Императорское Величество, по положенію Комитета сего, въ слѣдствіе представленія его Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ состоявшемуся, Высочайше повелѣть соизволилъ: 1) на станціяхъ Виленской, Едлинской и Солечницкой и вообще по Гродненскому далѣ Вильны тракту, какъ идущему чрезъ Царство Польское за границу въ Австрійскія и Прусскія владѣнія, платить восьмикопѣчные прогоны; и 2-е) платить также восьмикопѣчные прогоны по С. Петербургскому тракту отъ Вилкомира чрезъ Поневѣжь до Шавли, впредь до окончательнаго устройства и открытія главнаго почтоваго сообщенія С. Петер-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 19 Lutego.

Przez Najwyższy Dyplomat, dnia 12 Lutego, Najłaskawiej Mianowany Kawalerem, CESARSKIEGO i KRÓLEWSKIEGO Orderu Sw. Stanisława 2giej klasy, Radzca Stanu, Simbirski Gubernator Cywilny Zagriański.

Najwyższy Reskrypt do Pana Senatora Jenerał-Porucznika Kniażnina:

Panie Senatorze, Jenerale Poruczniku Kniażninie! Na okazanie wam uznania Mojego za odznaczoną gorliwością służbę waszą, jako pierwszego z zasiadających w im Oddziale 5go Departamentu Rządzącego Senatu, Najmiłościwiej daruję wam tabakierkę z Moim Wizerunkiem, którą przytém przyłączając, zostaje ku wam przychylnym.

Na autentyku własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

St. Petersburg
18 Stycznia 1834 roku.

Jenerał-Adjutantowi, Jenerałowi Kawalerowi Hrabu Von-der-Pahlenowi 1mu. Najmiłościwiej Rozkazano bydz Członkiem Rady Państwa.

— Tulski Wice-Gubernator Radzca Stanu Wasiljew, Najłaskawiej uwolniony, na własną prośbę dla zrujnowanego zdrowia, zupełnie ze służby; na jego miejsce Rozkazano bydz Talskim Wice-Gubernatorem, zostającemu przy Ministrze Skarbu, Radzcy Kollegialnemu Zdanowskiemu.

— Przez Najwyższy Rozkaz, dany Kantorowi Dworu dnia 4 terażniejszego Lutego, Wileyski Powiatowy Marszałek Dworzanstwa, Sekretarz Kollegialny Alexander Domejko, Najłaskawiej Mianowany Kamerjunkrem Dworu Jego CESARSKIEJ MOŚCI. (R. I.)

Ukazy Rządzącego Senatu.

Rządzący Senat słuchali raportu Pana Ministra Spraw Wewnętrznych, że dla rozwiązania niewyrozumiałości, wynikłych przy wypełnieniu Najwyżey zatwierdzonego postanowienia Komitetu PP. Ministrów, o prohonney opłacie na traktach Gubernii Wileńskiej, opublikowanego w Ukazie Rządzącego Senatu z dnia 25 Października 1833 roku, Jego CESARSKA MOŚĆ, wedle postanowienia tego Komitetu, w skutek przedstawienia Ministra Spraw Wewnętrznych uczynionego, Najwyżey rozkazać raczył: 1) na stacyach Wileńskiej, Jedlińskiej i Solecznickiej i w ogólności na Grodzieńskim za Wilnem trakcie, jako idącym przez Królestwo Polskie za granicę do krajów Austriackich i Pruskich, płacić osmiokopiejkowe prohony; i 2) płacić także osmiokopiejkowe prohony, na Sankt Petersburgskim trakcie od Wiłkomierza przez Poniewież do Szawel, do zupełnego urządzenia i otwarcia głównej pocztowej komunikacyi Sankt-Petersburga z Wilnem przez Dyneburg, włożywszy za obowiązkiem miejscowej Zwierz-

бурга съ Вильною чрезъ Динабургъ, возложивъ на обязанность мѣстнаго Начальства войти въ Министерство Внутреннихъ Дѣлъ съ особымъ по сему предмету въ свое время представлениемъ. Января 25 дня, 1834 года. (По 1-му Департаменту.)

Правительствующій Сенатъ слушали дѣло о произшедшей по Казанской Губерніи ошибкѣ въ исполненіи приговоровъ надъ Почтаціономъ Клементьевымъ, Татариномъ Абдрашитовымъ и женою его. Приказали: Поелику при исполненіи приговоровъ надъ Почтаціономъ Клементьевымъ, Татариномъ Абдрашитовымъ и женою его произошли ошибки отъ несоблюденія узаконеній о порядкѣ исполненія приговоровъ по уголовнымъ дѣламъ: то для отвращенія на будущее время подобныхъ ошибокъ, Правительствующій Сенатъ полагаетъ: всѣмъ Губернскимъ и Областнымъ Правленіямъ и Правительствамъ, Уголовнымъ Палатамъ и прочимъ равнымъ имъ мѣстамъ предписать, дабы онѣ, на основаніи существующихъ узаконеній, руководствовались въ исполненіи приговоровъ по уголовнымъ дѣламъ слѣдующимъ порядкомъ: 1-е) Чтобы приговоръ, коимъ подсудимый присуждается къ лишенію жизни, чести, добраго имени, или къ торговой казни, если онъ находится въ томъ же губернскомъ городѣ, объявлять ему въ Уголовной Палатѣ; если же онъ содержится въ уздѣ, то объявлять ему въ томъ Судебномъ мѣстѣ, откуда дѣло о немъ въ Палату поступило, при открытыхъ дверяхъ. 2-е) Чтобы Палаты Уголовнаго Суда въ посылаемыхъ по опредѣленіямъ своимъ исходящихъ бумагахъ, слѣдующихъ къ исполненію, прописывали только тѣ рѣшенія свои, или Правительствующаго Сената, если дѣло было въ разсмотрѣніи онаго, кои дѣйствительно слѣдуютъ къ объявленію подсудимымъ и надлежащему исполненію. 3-е) Чтобы предъ самымъ совершеніемъ чрезъ палача торговой казни читаемъ былъ публично указъ, содержащій въ себѣ утвержденный окончательно приговоръ отъ начала до конца; и 4-е) чтобы при наказаніи находились всѣ тѣ изъ должностныхъ лицъ, кои по силѣ постановленій при экзекуціи быть должны, для наблюденія за правильнымъ исполненіемъ приговоровъ, и сверхъ того Уздѣный Страпчій. Января 25 дня, 1834 года. (По 1-му Департаменту.)

Января 26 дня, 1834 года. — О распубликованіи постановленія, относительно взысканія штрафа съ иностранцевъ за производство разнижной торговли не своего издѣлія. (По 1-му Департаменту.)

Правительствующій Сенатъ слушали представленіе Г. Министра Финансовъ, о учиненіи распоряженія, чтобы, въ случаѣ смерти Чиновниковъ, получившихъ по Всемилоствѣйшему пожалованію аренды въ натурѣ, или денежное вмѣсто оныхъ производство, но неоставившихъ послѣ себя по прямой нисходящей линіи наследниковъ, подлежащія начальства давали о томъ знать Министерству Финансовъ по Департаменту Государственныхъ Имуществъ, дабы казна отъ несвоевременнаго доставленія таковыхъ свѣдѣній не могла быть подвергнута убыткамъ. Приказали: Признавая весьма правильнымъ представленіе Г. Министра Финансовъ, что отъ несвоевременнаго полученія Министерствомъ Финансовъ свѣдѣній о смерти Чиновниковъ, которые пользовались по Всемилоствѣйшему пожалованію арендою имѣнія, или вмѣсто оной получали денежное производство, и которые по себѣ не оставили ни вдовъ, ни родныхъ дѣтей, ни потомства въ прямой нисходящей линіи, Казна можетъ подвергаться убыткамъ; Правительствующій Сенатъ, въ отвращеніе сего, полагаетъ учинить слѣдующее: *Первое*, о каждомъ таковомъ на службѣ находившемся Чиновникѣ, по смерти его, начальство, въ коемъ онъ служилъ, должно уведомить немедленно Департаментъ Государственныхъ Имуществъ. *Второе*, о Чиновникахъ, въ отставкѣ бывшихъ, право на владѣніе арендою или на полученіе вмѣсто оной денегъ имѣвшихъ и послѣ смерти ни вдовъ, ни дѣтей, ни потомства въ прямой нисходящей линіи неоставившихъ, поставить въ обязанность тѣхъ лицъ, которыхъ послѣ ихъ имѣніе или дѣла ихъ приняли, доводить до свѣдѣнія мѣстной Земской или Градской Полиціи, не пропускавая, далѣе трехъ-мѣсячнаго срока, а буде кто сего не учинитъ, тотъ подвергнется отвѣтствію, по закону на сокрытелей казеннаго интереса положенному; и наконецъ *третье*, Градская или Земская Полиція, получивъ означенное свѣдѣніе, немедленно и отнюдь не далѣе одного мѣсяца доносить о томъ Губернскому Правленію, а сіе также въ тотъ же срокъ Департаменту Государственныхъ Имуществъ. Января 26 дня 1834 года. (По 1-му Департаменту.)

оносіи мысѣдъ до Министерству Справъ Внутреннихъ з особнѣмъ со до того предмету в своімъ часіе представленіемъ. Дня 25 Стычня 1834 року. (Z 1го Департаменту.)

Рзздзцы Сенатъ слухали справу о засзлѣй в Казанскіей Губерніи омытѣ в спѣніеніи вырковъ на почзтыліоніе Клементѣйемъ, Татарзе Абдріасзтытовымъ і його жоніе. Розказали: поніеважъ пры спѣніеніи вырковъ на почзтыліоніе Клементѣйемъ, Татарзе Абдріасзтытовымъ і його жоніе засзлы омыткі з поводу незахованія прѣписовъ о порзздку спѣніанія вырковъ в справахъ крыміналныхъ, тѣдъ дла запобіеженія надалъ подобнымъ помылкомъ Рзздзцы Сенатъ мніеа: азебы вшыткымъ Губерніалнымъ і Обводовымъ Рзздомъ oraz Ізбomъ Скарбовымъ і innymъ равнымъ імъ Urzędомъ заіеціі, азебы one, на засадзіі істніеячыхъ прѣписовъ, постѣповалы в спѣніаніи вырковъ в справахъ крыміналныхъ настѣпуючымъ способemъ: 1)д) Азебы вырокъ, ктормъ бѣдзцы подъ сідemъ сказуе сія на утратѣ жыціа, еціі, доброго іменія, lub на карѣ hańbiącą, jeżeli сія on знайдзе в тѣмъзе міеціе губерніалнѣmъ, objawiać mu в Ізбіе Справъ Крыміналныхъ; jeżeli zaś utrzymywany on jest в powiecie, nateneczas objawiać mu в тѣmъ Sądownictwie, skąd sprawa o nimъ do Izby weszła, przy drzwiachъ otwartychъ. 2)re) Азебы Ізбы Sądu Kryminalnego в посылаючыхъ сія по swychъ wyrokachъ wychodzącychъ papierachъ, mającychъ byдzь wypelnionemi, прѣписывали тылко те wyrokiъ swoje, lub Rządzącego Senatu, jeżeli sprawa była pod jego rozważą, które rzeczywіście mają byдzь objawione бѣдзцы подъ sідemъ і належыце wypelnione. 3)cie) Азебы прѣдъ samѣmъ wykonaniemъ kary hańbiącej прѣczъ kata czytany byдzь publicznie Ukazъ, zawierający в sobie затвердзены оstatecznie wyrokъ od poczātku do końca; і 4)te) азебы пры караніи знайдовали сія вшытцы еі z Urzēdnikowъ, kтormъ, на mocy postanowіenі, пры ekzekucyi byдzь powinni, dla przestrzegania, iżby wedle прѣписовъ спѣніоны zostаў wyrokъ і прѣczъ tego Powiatowy Strapczy. Дня 25 Стычня 1834 року. (Z 1го Департаменту.)

Дня 26 Стычня. — О опубликованіи постановленія, възгледemъ узысківанія sztrafu od cudzoziemców за prowadzenie drobnego handlu nie swego wyrobu. (Z 1го Департаменту.)

Рзздзцы Сенатъ, слухали прѣдставленія P. Ministra Skarbu, о учыніеніи rozporządzenia, азебы в разіе śmіerci Urzēdnikowъ, kтormъ otrzymali з Namyślościwszego nadania arendy в натурѣ, lub pieniężną zamiastъ ichъ opłatę, lecz не zostawili по собіе в простей линіі zstępney successorowъ, włаściwe Zwierzchności donosiły о тѣmъ до Министерству Skarbu, do Departamentu majątkowъ Państwa, азебы Skarbъ, з przyczyny niewczesnego przesłania takowychъ wiadomości, не mógł byдzь narażony на straty: Rozkazali: Uznając zupełną słuszność прѣдставленія P. Ministra Skarbu, że з przyczyny niewczesnego otrzymania прѣczъ Министерству Skarbu wiadomości о śmіerci Urzēdnikowъ, kтormъ posiadali з Namyślościwszego nadania arendę majątku, lub zamiastъ niej, pobierali pieniężną opłatę, а kтormъ по собіе не zostawili ani wdowъ, ani własnychъ dzieci, ani potomstwa в простей zstępney линіі, Skarbъ może byдzь narażony на straty: Rządzący Senat, dla zapobіeżenia temu, mniema uczynić co następuje: *Naprzód*, о kаждымъ таковымъ в służbie zostającymъ Urzēdniku, по jego śmіerci, Zwierzchność в wiedzy kтorey онъ służył, powinna niezwłocznie uwiadomić Departament majątkowъ Państwa. *Potóm*, о Urzēdnikachъ бѣдзцы в odstawce, на włаданіе arendą lub на pobieranie zamiastъ niej pieniędzy право mającychъ, а kтormъ по śmіerci, ani wdowъ, ani dzieci, ani potomstwa в простей линіі zstępney не zostawili, włożyć на obowіazekъ tychъ osób, kтore по nichъ majątekъ lub интереса ихъ przyjęły, азебы uwiadamiаły mіеyscową Ziemską lub mіеyską Policją, не dalezъ, jakъ в trzymіеsіęcznymъ прѣciągu czasu, jeżeli zaś kтo tego не uczyni, ten ulegnie odpowiedzialności, wedle prawa на ukrywającychъ Skarbowy interestъ postanowionej; nakoniecъ *potrzebie*, Mieska lub Ziemska Policja, otrzymawszy pomіenioną wiadomość, niezwłocznie і niedalezъ, jakъ в прѣciągu mіеysіаca, donosi о тѣmъ Rządowi Gubernialnemu, ten zaś в takimъже прѣciągu czasu Departamentowi Skarbowychъ majątkowъ. Дня 26 Стычня 1834 року. (Z 1го Департаменту.)

Правительствующий Сенат слушали представление Г. Министра Финансовъ, что Правительствующий Сенатъ указомъ 4 Декабря 1828 года поставилъ въ обязанность Присутственнымъ мѣстамъ, по рѣшеніямъ коихъ крѣпостные люди получаютъ свободу, уведомлять въ то же время подлежащую Казенную Палату для исключенія ихъ изъ помѣщичьяго оклада. Онъ Г. Министръ Финансовъ, усматривая между тѣмъ изъ дѣлъ Министерства Финансовъ, что многія Присутственные мѣста не соблюдаютъ вышеизложеннаго порядка, по каковой причинѣ Казенныя Палаты не могутъ своевременно исключать упомянутыхъ людей изъ прежняго оклада, и посему происходить запутанность въ счетоводствѣ, представлять о семъ Правительствующему Сенату, съ тѣмъ, не благоугодно ли будетъ оному учинить общее подтвержденіе о точнѣйшемъ исполненіи указа 4 Декабря 1828 года. Приказали: Согласно представленію Г. Министра Финансовъ, всѣмъ Гражданскимъ Палатамъ и Губернскимъ Правленіямъ, первымъ подтвердить, чтобы они, когдѣ скоро рѣшеніе, предоставляющее свободу изъ помѣщичьяго владѣнія крестьянину или дворовому человеку, войдетъ въ законную силу, согласно указу 4 Декабря 1828 года, немедленно давали знать Казенной Палатѣ той Губерніи, по которой получившій свободу въ окладѣ записаннымъ состоитъ, а послѣднимъ предписать, дабы учинили таковое же подтвержденіе нижнимъ Судебнымъ мѣстамъ. Января 27 дня 1834 года. (По 1-му Департаменту).

Правительствующий Сенатъ слушали рапортъ Г. Военнаго Министра, что Государь Императоръ, въ поясненіе § 396 Рекрутскаго Устава, относительно присяги людей, поступающихъ въ рекруты, Высочайше повелѣть соизволил: окончательно принятыхъ рекрутовъ непременно приводить къ присягѣ въ церквахъ того исповѣданія, къ коему кто изъ нихъ принадлежитъ, принимаемыхъ же изъ Магометанъ — въ Рекрутскихъ Присутствіяхъ, а изъ Евреевъ — въ синагогахъ или школахъ. Января 29 дня 1834 года. (По 1-му Департаменту).

По Именному Его Императорскаго Величества Высочайшему указу, данному Правительствующему Сенату сего Января въ 16-й день, за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, въ которомъ изображено: „Принимая въ соображеніе, что въ Губерніяхъ Малороссійскихъ, гдѣ всѣмъ Присутственнымъ мѣстамъ присвоены именовація по Общему Учрежденію о Губерніяхъ, остаются еще неположенны по оному должности Хорунжихъ, Коморниковъ, Подкоморіевъ и Возныхъ, — Повелѣваемъ: званіе Хорунжихъ и Возныхъ вовсе уничтожить, возложивъ исправленіе дѣлъ Возныхъ, въ Судебнаго мѣста, по принадлежности, на Градскія Полицію и Земскіе Суды; Суды же Подкоморскій и Маршало Коммиссарскій именовать: первый Межевымъ и послѣдній Посредническимъ Межевымъ Судомъ, а Подкоморію Межевымъ Судею и Коморника Межевымъ Засѣдателемъ. Января 29 дня 1834 года. (По 1-му Департаменту). (Сен. В.)

Находящагося Генеральнымъ Консуломъ въ Королевствѣ Саксонскомъ, Статскаго Совѣтника *Фрейганга*, Высочайше повелѣно опредѣлить въ семъ же званіи въ Венецію, а перваго Секретаря при Миссіи въ Неаполь, Коллежскаго Совѣтника *Кила*, Генеральнымъ Консуломъ въ Королевствѣ Саксонскомъ. (Сб. П.)

Витебскъ, 28-го Января.

„Бѣдность не есть порокъ,“ говоритъ пословица; но чье сердце не содрогнется при видѣ несчастнаго, лишеннаго всѣхъ способовъ къ необходимѣйшему пропитанію себя, а часто и цѣлаго семейства? Неурожай, бывшіе нѣсколько лѣтъ въ Витебской Губерніи, особенно прошедшаго года, привели многихъ въ крайнюю бѣдность. Владѣльцы, для прокормленія крестьянъ, истощили способы, и только мудрая попечительность Монарха, Отца нашего, даетъ возможность предохранить обитателей здѣшняго края отъ неминуемой гибели.

Господинъ Генераль-Губернаторъ Князь Н. Н. Хованскій, неусыпно заботясь о благосостояніи Высочайше ввѣренныхъ ему Губерній, между прочими щедротами, отъ Престола излитыми, исходатайствовалъ еще позволеніе: собственно для бѣдныхъ жителей города Витебска, взять изъ казеннаго магазина тысячу кулей муки, по тѣмъ цѣнамъ, по коимъ въ дешовое время обошлась она покупкою въ казну.

Витебское Благородное общество, ревнуя къ порыву благотворенія, нашло способъ сколько полезный,

Рѣдзачы Сенат, слухали представлення П. Министра Скарбу, же Рѣдзачы Сенат указемъ з дня 4 Grudnia 1828 r. włożył obowiązek na wszystkie miejsca Urzędowe, na mocy wyroków których poddani ludzie otrzymają wolność, ażeby w tymże czasie uwiadamiły właściwe Izby Skarbowe dla wyłączenia ich z obywatelskiego popisu. P. Minister Skarbu, dostrzegając tym czasem ze spraw Ministerium Skarbu, że wiele miejsc Urzędowych nie zachowują wyżej wymienionego porządku, z jakiej przyczyny Izby Skarbowe nie mogą we właściwym czasie wyłączać pomienionych ludzi z uprzedniego okładu, a stąd zdarza się zawikłanie w sporządzaniu rachunków, przedstawia o tém Rządzącemu Senatowi, z tém zastrzeżeniem, azali się nie będzie mu podobło uczynić powszechnie ponowienie zaleceń o jak najściślejszym wypełnieniu ukazu z dnia 4 Grudnia 1828 roku. Rozkazali. Zgodnie z przedstawieniem P. Minистра Skarbu, wszystkim Izbowi Cywilnym i Rządom Gubernialnym, pierwszym przypomnieć, ażeby one, skoro wyrok udzielający wolność z obywatelskiej posiadłości włościaninowi lub dwornemu człowiekowi, otrzyma moc prawną, zgodnie z ukazem dnia 4 Grudnia 1828 roku, niezwłocznie uwiadamiły Izby Skarbowe tej Gubernii, w której otrzymujący wolność w okładzie znajduje się zapisany, ostatnim zaś zalecić, ażeby przypomnienie uczyniły niższym miejscom Sądowym. Dnia 27 Stycznia 1834 roku. (Z 1go Departamentu.)

Рѣдзачы Сенат, слухали рапорту П. Военнаго Министра, же НАЙЯСНІЕШЫ ПАМ, dla objaśnienia § 396 Ustawy rekruckiej, względem przysięgi ludzi, wchodzących na rekrutów, NAJWYŻEJ rozkazać raczył: zupełnie przyjętych rekrutów nieodmiennie doprowadzać do przysięgi w Kościołach tego wyznania, do jakiego który z nich należy, przyjmowanych zaś Mahometanów w Urzędzie rekruckim, a Żydów w synagogach czyli szkołach. Dnia 29 Stycznia 1834 roku. (Z 1go Departamentu.)

Wedle Imiennego Jego CESARSKIEY MOŚCI NAJWYŻSZEGO ukazu, danego Rządzącemu Senatowi dnia 16 teraźniejszego Stycznia, z własnoręcznym Jego CESARSKIEY MOŚCI podpisem, w którym wyrażono: „Zważając, że w Guberniach Małorossyjskich, gdzie wszystkim miejscom Urzędowym nadane są nazwiska, podług Ogólney Ustawy o Guberniach, pozostają jeszcze nie wymienione w niej obowiązki Chorażych, Komorników, Podkomorzych i Woźnych — Rozkazujemy: nazwania Chorażych i Woźnych zupełnie skassować, włożyć czynność Woźnych poza Sądownictwem, wedle własności, na mieyskie Policje i Ziemskie Sądy; Sądy zaś Podkomorski i Marszałkowski-Komissarski nazywać: pierwszy Granicznym Sądem, a ostatni Pośredniczym-Granicznym Sądem, Podkomorzego Sędzią Granicznym, a Komornika Granicznym Assesorem. Dnia 29 Stycznia 1834 roku. (Z 1go Departamentu.) (G. S.)

Będącego Jeneralnym Konsulem w Królestwie Saskiem, Radcę Stanu *Freyganga*, NAJWYŻEJ Rozkazano przeznaczyć na tenże obowiązek w Wenecyi, pierwszego zaś Sekretarza przy Missyi w Neapolu, Radcę Kollegialnego *Kila*, Jeneralnym Konsulem w Królestwie Saskiem. (P. P.)

Witebsk dnia 28 Stycznia.

„Ubóstwo nie jest występkiem,“ mówi przysłowie; lecz czyż serce nie zadrży na widok nieszczęśliwego, pozbawionego wszystkich sposobów do koniecznego wyżywienia siebie, a często i całej rodziny. Nieurodzaje, które były przez lat kilka w Gubernii Witebskiej, zwłaszcza w roku przeszłym, doprowadziły wielu do ostatniej nędzy. Właściciele, dla wykarmienia włościan, wyczerpali sposoby, i tylko mądra opieka Monarchy, Ojca naszego, daje możność ocalić mieszkańców tutejszego kraju od niechybnej zguby.

Pan Jenerał-Gubernator, Xiaże N. N. Chowański, niezmordowanie troszcząc się o dobry byt NAJWYŻEJ powierzonych mu Gubernii, między innemi hojnościami od Tronu zlanemi, wystarał się jeszcze o pozwolenie, właściwie dla biednych mieszkańców miasta Witebska, wzięcia ze skarbowego magazynu tysiąc kulów maki, po takich cenach, po jakich podczas taniości była ona przez skarb zakupiona.

Witebskie Szlachetne Zgromadzenie, ubiegając się w dziełach dobroczynności, znalazło sposób, ile pożyte-

столько и приятный, для воспоможения беднѣйшимъ, собственно въ городѣ находящимся.

6-го Декабря, въ день тезоименитства Государя Императора, въ день столь вожделѣнный для всѣхъ и каждаго, Витебскимъ Благороднымъ обществомъ данъ былъ спектакль въ пользу бедныхъ: 28-го Января, въ день рожденія Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Михаила Павловича, съ тою же цѣлю, данъ былъ другой спектакль.

Умолчу объ изяществѣ сихъ спектаклей; не стану говорить о той превосходной игрѣ почетныхъ особъ обоюбого пола, которая, приводя въ восторгъ зрителей, исторгала непрерывныя рукоплесканія и слезы удивленія. Слабое перо мое не можетъ съ точностію передать тѣхъ высокихъ чувствъ, кои волновали сердца зрителей и дѣйствующихъ, сердца полныя благоговѣйною преданностію къ Престолу и всему Августѣйшему Дому, равно любовью къ Отечеству и сознаниемъ добраго дѣла. По ограниченной вместительности театра, собственно на сей предметъ иждивеніемъ благотворителей устроеннаго, нельзя было выдать болѣе двухъ сотъ билетовъ, и человеколюбивая готовность многихъ роптала на малое число оныхъ. Сборъ за билеты оказался довольно значительнымъ, и сколько бедныхъ семействъ молятъ Бога о счастіи тѣхъ, кои были виновниками сего благодѣянія, заслуживающаго полное уваженіе! Его Сіятельство Князь Н. Н. Хованскій посѣтилъ оба спектакля, и съ удовольствіемъ одобрилъ благородную цѣль участвовавшихъ въ нихъ лицъ. (А. В.)

Симферополь, 12-го Января.

Цѣны на хлѣбъ вообще упадаютъ: у насъ четверть пшеницы нынѣ продается по 30 р., тогда, какъ за нѣсколько времени предъ симъ она стоила 40 р. Пониженіе цѣнъ вѣроятно не остановится, ибо хлѣба очень много навезли въ порты, особливо Евпаторійскій, гдѣ четверть пшеницы нынѣ уже продается по 25 рублей.

— 9-го Февраля на Ревельскій рейдъ прибылъ Датскій корабль Гаабетъ, шкиперъ Витъ, изъ Мессины съ фруктами. (Сѣв. Пт.)

Одесса, 23-го Января.

Начальство Ришельевского Лицея сообщило намъ слѣдующее, весьма любопытное для Новороссійскаго края свѣдѣніе:

Профессоръ Натуральной Исторіи при Лицеѣ, Г. Нордманъ, при преподаваніи сей науки въ общемъ ея объемѣ, обращаетъ, согласно съ планомъ Начальства для оной, особенное вниманіе на тѣ предметы, которые находятся въ Новороссійскомъ краѣ и Бессарабской Области. Какъ до его опредѣленія, Натуральный кабинетъ Лицея, кромѣ небольшого собранія минераловъ, не имѣлъ ничего; то Г. Нордманъ занялся въ теченіе минувшаго лѣта со всею дѣятельностію собраніемъ разныхъ предметовъ для оного, и по сіе время успѣлъ составить значительную коллекцію предметовъ Естественной Исторіи.

Изъ 261-й породы птицъ, извѣстныхъ въ Новороссійскомъ краѣ и Бессарабской Области по прежнимъ описаніямъ Натуралистовъ, уже собрано имъ 133, и сверхъ того 4 породы новыя, т. е., прежде не описанныя; изъ 25 описанныхъ породъ земноводныхъ (amphibia) собрано 18, и 3 новыхъ; изъ 104 извѣстныхъ породъ рыбъ собрано 61, и 4 новыхъ.

Собраніе въ раковинахъ простирается до 492, въ разныхъ насѣкомыхъ и ракообразныхъ животныхъ до 1,365, — въ дикихъ растеніяхъ до 900.

Все собраніе, простирающееся до 2,778 предметовъ, приведено Г. Нордманомъ въ систематическій порядокъ, и поставлено въ залъ Ришельевского Лицея.

Для Ботаники принятый Начальствомъ Лицея планъ состоитъ въ томъ, чтобы собрать въ живомъ видѣ, для показанія учащимся и любопытнымъ, преимущественно тѣ дикія деревья и растенія, которыя принадлежатъ Новороссійскому и Бессарабскому климату, или могутъ быть разводимы въ ономъ съ успѣхомъ и съ пользою для жителей. — Для этого Г. Нордманъ приготовилъ уже землю на Лицейской дачѣ, чтобы въ будущее лѣто начать свои опыты надъ разведеніемъ таковыхъ растеній и деревьевъ.

— Вчера получено изъ Евпаторіи пріятное извѣстіе, что пачатое тамъ за нѣсколько времени, по распоряженію главнаго мѣстнаго Начальства, буреніе артезіанскаго колодца, подъ надзоромъ Г. Гиттенфервальтера Мейера, увѣчалось желаемымъ успѣхомъ. Въ ночи съ 15-го на 16-е Января, при достиженіи глубины 402 фут. 11 дюймовъ, вода въ трубахъ поднялась вдругъ на 4 фута 10 дюймовъ. Г. Мейеръ изъ наблюденій, сдѣланныхъ имъ, заключаетъ, что послѣдній подъемъ воды произошелъ изъ пласта мергелеватаго песка, состоящаго изъ раздробленныхъ

чзны, тые теъ прійемны, для wsparcia бѣднѣйszych, właściwie w mieście znajdujących się.

Dnia 6 Grudnia, w dzień Wysokich Imienin Najjaśniejszego Pana, w dzień tak pożądany dla wszystkich i każdego, Witebskie Szlachetne Zgromadzenie dało widowisko na dochód ubogich; dnia 28 Stycznia, w dzień urodzin Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Michaza Pawłowicza, w tymże celu, dane było drugie widowisko.

Przemilczę o piękności tych widowisk: nie będę mówił o tej wyborney grze znakomitych osób pięciobojey, która, zachwycając widzów, wyrwała bezustanne oklaski i łzy radości. Słabe me pióro nie może wiernie oddać tych wysokich uczuć, które poruszały serca widzów i grających, serca pełne uszanowania i wierności dla Tronu i całego Najjaśniejszego Domu, a razem miłości ku oyczyźnie i przekonania o dobrej sprawie. Z przyczyny szczupłego pomieszczenia w teatrze, umyślnie na ten cel kosztem dobroczyńców urządzonym, uleżono było wydać więcej dwóchset biletów, i litościwa gotowość wielu szemrała na małą ich liczbę. Dochód z biletów okazał się dosyć znacznym, ileżto ubogich familii zanosił modły do Boga o szczęście tych, którzy byli sprawcami tego dobrodziejstwa, zasługującego na zupełną uwagę! J. O. Xiążę N. N. Chowański zaszczycił swą obecnością obadwa widowiska, i z ukontentowaniem pochwalił szlachetny cel osób, które się do niego przyłożyły. (A. W.)

Symferopol dnia 12 Stycznia.

Ceny zboża w ogólności spadają: u nas czwartek pszenicy sprzedaje się teraz po 30 rub., kiedy nieco pierwej kosztowała rub. 40. Zniżenie cen pewnie nie będzie wstrzymanem, albowiem bardzo wiele zboża przywieziono do portów, szczególniej do Eupatoryjskiego, gdzie czwartek pszenicy sprzedaje się już teraz po 25 rubli.

— Dnia 9 Lutego do Rewelskiego portu przybył Duński okręt Gaabet, pod szyprem Wit, z Messyny z fruktami. (P. P.)

Odessa dnia 23 Stycznia.

Dyrekcya Liceum Ryszeljewskiego udzieliła nam następną, dla kraju Noworossyjskiego, wielce interesowną wiadomość.

Professor Historii Naturalnej przy Liceum P. Nordmann, wykładając tę naukę w ogólnym jej zakresie, stosownie do planu przez Zwierzchność przepisanego, zwraca szczególniejszą uwagę na przedmioty, znajdujące się w kraju Noworossyjskim i obwodzie Bessarabskim. Że zaś do czasu mianowania jego Professoremem, gabinet Historii Naturalnej w Liceum, prócz niewielkiego zbioru minerałów, nie miał, przeto P. Nordmann w ciągu przeszłego lata, zajął się naczynnij zebrańiem rozmaitych przedmiotów i do czasu niniejszego już potrafił zgromadzić znaczną kolekcją przedmiotów Historii Naturalnej.

Z liczby 261 rodzajów ptaków, znanych w kraju Noworossyjskim i obwodzie Bessarabskim według dawniejszych opisów Naturalistów, już zebrano przezeń 133 i nadto 4 nowe rodzaje, to jest: dotąd nie opisane; z liczby 25 opisanych gatunków płazów ziemnowodnych (amphibia), zebrano 18 i 3 nowe; ze 104 znanych rodzajów ryb, zebrano 61 i 4 nowych.

Zbiór muszli wynosi do 492 — rozmaitych owadów i skorupiaków 1,365, dziko rosnących roślin do 900.

Cała kolekcya, licząca ogółem do 2,778 artykułów, ułożona przez P. Nordmanna w systematycznym porządku, umieszczoną została w sali Liceum Ryszeljewskiego.

Co się tycze Botaniki, obrany przez Dyrekcją Liceum plan, na tém się zasadza, by zebrać w takim kształcie jak rosna, dla pokazania uczącym się i ciekawym, te mianowicie drzewa dzikie i rośliny, które właściwie są klimatowi kraju Noworossyjskiego i Bessarabskiego, lub które dadzą się w nim hodować z pomyslnym skutkiem i z pożytkiem dla mieszkańców. — Na ten cel już P. Nordmann, przygotował ziemię w folwarku należącym do Liceum, aby za nadziejami lata rozpocząć swoje doświadczenia względem rozmnażania podobnych roślin i drzew.

— Wczora otrzymano z Eupatoryi przyjemną wiadomość, iż rozpoczęte tam przed kilką laty, z rozporządzenia Głównej miejscowej Zwierzchności, swirowania studni arteryjskiej, pod dozorem P. Meyera Intendenta hut, wzięło pomyslny skutek. W nocy z dnia 15 na 16 Stycznia, za dójściem do głębokości 402 stop i 11 cali, woda w rurach podniosła się nagle do 4 stop i 10 cali. P. Meyer, z postrzeżeń przez się uczynionych, wnosi, iż ostatnie podniesienie się wody, wzięło początek z warsty piasku margłowatego, złożonego z potłoczonych muszli, które pokładem jest

раковинъ, коему постелею служить бурая пластовая глина. Бутылка прѣсной воды изъ сего колодца шрислана къ Е. С. Г. Новороссійскому и Бессарабскому Генералъ-Губернатору; всѣ пробовавшіе сію воду удостовѣрились въ чистомъ и пріятномъ ея вкусѣ. — Г. Крюковъ, коему порученъ главный надзоръ за горными изслѣдованіями въ Крымскомъ полуостровѣ, долженъ былъ отправиться 18-го Января изъ Симферополя въ Евпаторію для продолженія и надлежащаго направленія, вмѣстѣ съ Г-мъ Мейеромъ, дальнѣйшихъ работъ по буренію сего колодца, о которыхъ мы не замедлимъ сообщить извѣстіе нашимъ читателямъ. (Спб. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 12-го Февраля.

Во второмъ номерѣ Сербской газеты съ 15-го Января напечатано: что циркуляромъ, изданнымъ во всенародное свидѣніе, Князь Милошъ назначилъ къ 1-му Февралю Сеймъ, на который должны съѣхаться по одному Члену отъ каждаго окружнаго суда, всѣ окружные капитаны и по 10 кметовъ (старшинъ) отъ каждаго округа. (Спб. В.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 14 Февраля.

Въ Мониторѣ напечатано донесеніе Генерала Вуароля о дѣйствіяхъ Африканской Арміи. Возстаніе племени Гадшутъ прекращено. Въ донесеніи о семъ изъ Алжира, отъ 50-го Января, сказано, что было отправлено войско въ Буфарикскія дефилеи, чтобы вступить въ сношенія съ Гадшутскимъ племенемъ, донынѣ непріязненнымъ Французамъ. Сія миролюбивая экспедиція имѣла лучший успѣхъ, и Генералъ намѣренъ возобновить оную, для вѣщаго укрѣпленія начатыхъ сношеній.

— Въ Мадритской Придворной газетѣ, 30-го Января, напечатано изданное наканунѣ Королевское повелѣніе, коимъ поручаются Гг. Агусо и Тапи, составленіе новаго Свода Гражданскихъ Законовъ. Въ введеніи къ сему декрету изложена необходимость преобразованія гражданскихъ законовъ, съ присовокупленіемъ однако, что они должны оставаться сообразными съ обычаями, привычками и правами народа. Также должно быть составлено новое Уложеніе для гражданскаго судопроизводства. Въ другой Мадритской газетѣ того же числа извѣщаютъ, что Графъ Торрено посланъ съ важнымъ порученіемъ въ Португалію. Полагаютъ, что ему поручено убѣдить Дона Мигуэля, приказать Дону Карлосу немедленно выѣхать изъ Португаліи.

— Въ засѣданіи Палаты Депутатовъ 12-го и 13-го Февраля разсматривали проектъ объ уплатѣ долговъ и обязательствъ Двора Карла X. Сей законъ принять въ послѣднемъ изъ сихъ засѣданій 201 голосомъ противъ 85. Главныя статьи сего закона, принятія въ силѣ двухъ засѣданій, суть слѣдующія: Министру Финансовъ открыть новый кредитъ на два съ половиною милліона для заплаты долговъ по пенсіямъ, производившихся казною прежняго Королевскаго Дома. Королевскимъ повелѣніемъ будетъ наряджена Коммиссія, для разсмотрѣнія списка лицъ, получавшихъ вспоможенія до 1-го Августа 1830, и для назначенія, которыя изъ нихъ заслуживаютъ получать и впредь денежныя вспоможенія. Сія вспоможенія будутъ ежегодно назначаемы Палатою. Уничтожаются всѣ пенсіи, данныя особамъ, носившимъ оружіе противъ Франціи съ 1789 года. Раздача вспоможеній будетъ производиться по правиламъ, установленнымъ закономъ 28-го Іюня 1833 года. Вспоможеніе не можетъ быть болѣе пятисотъ франковъ въ годъ, за исключеніемъ ума лишенныхъ, пользующихся нынѣ въ госпиталѣхъ, и достигшихъ семидесятилѣтняго возраста, которымъ позволено назначать до тысячи фр. въ годъ. Министру Финансовъ открыть кредитъ въ 400,000 фр. для уплаты въ 1834 году суммъ, дарованныхъ симъ закономъ. Подробная таблица сихъ пособій будетъ напечатана и роздана въ Палатахъ.

— 15 Февраля были судимы Графъ Кергорлей и Издатель газеты *la Quotidienne*, обвиненные въ оскорбленіи правъ Короля. Послѣ продолжительнаго совѣщанія, Присяжные объявили ихъ невиновными, и они были тотчасъ освобождены. (Сбв. Из.)

20-го Февраля.

Journal de Paris сообщаетъ слѣдующее краткое донесеніе изъ Ліона отъ 16-го числа сего мѣсяца, вечеромъ: Работники хотя еще не принялись за обыкновенныя свои фабричныя занятія, но есть однако надежда, что удостовѣрятся въ пользѣ труда своего они скоро примутся за оный. — Настоящій день, прежде самый веселый день карнавала въ Ліонѣ, прошелъ спокой-

циемна warstowa глина. Butelkę wody słodkiej, dobytej z tej studni, przysłano JW. P. Noworossyjskiemu i Bessarabskiemu Jenerał-Gubernatorowi; wszyscy, co tej wody kosztowali, przekonali się o jej czystym i przyjemnym smaku. P. Kriukow, któremu poruczono główny nadzor nad śledzeniami pod względem górnicztwa, na półwyspie Krymu, musiał być 18 Stycznia udać się z Symferopola do Eupatorii; dla dalszego odbywania i należytego kierowania, wraz z P. Meyerem dalszych robót w wierceniu tej studni, o czém nie zaniedbamy udzielić wiadomości naszym czytelnikom.

(G. S. P.)

WIAOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Wiedeń 12. Lutego.

W drugim Numerze *Gazety Serbskiej* pod dniem 15 Stycznia wydrukowano: iż przez okólnik, wydany dla Powszechney wiadomości, Xiążę Mitosz naznaczył na dzień 1 Lutego Seym, na który powinni zgromadzić się Członkowie z kaźdego okręgowego sądu po jednemu, wszyscy Kapitanowie okręgowi i po 10 kmieci (starszych) z kaźdego okręgu. (G. S. P.)

F R A N C Y A.

Paryż dnia 14 Lutego.

W *Monitorze* pomieszczono doniesienie Jenerała Vuarol o działaniach wojska w Afryce. Powstanie pokolenia Gadszut wzięło koniec. W doniesieniu o tém z Algieru pod dniem 30 Stycznia powiedziano, iż wysłano wojsko ku wąwózom Buarik, by weyść w stosunki z plemieniem Gadszitskiem, dotąd nieprzyjaźnie działającym przeciw Francuzóm. Wyprawa ta w celu spokojnym, podjęta miała najlepszy skutek i Jenerał zamierza ją ponowić, dla trwalszego utwierdzenia zaprowadzonych związków.

— W *Madryckiej Gazecie Dworu* 30 Stycznia, wydrukowano, wydane dniem przedtém postanowienie Królewskie, którem poleca się PP. *Aguso* i *Tapii*, ułożenie nowego zbioru praw cywilnych. We wstępie do tego wyroku, wyłożono nieodbiłą potrzebę przekształcenia ustaw cywilnych, z przydaniem wszelako, iż one powinny pozostać odpowiedniemi obyczajom, nawykłościom i zwyczajom narodu. Podobnież ma być ułożony nowy kodeks postępowania sądowego w sprawach cywilnych. W innej gazecie *Madryckiej* z tegoż dnia donoszą, iż Hrabia *Toreno* wyjechał do Portugalii, z peruczeniem wielkiej wagi. Przypuszczają, iż mu polecono nakłonić *Don Migueła*, aby rozkazał natychmiast oddalić się z Portugalii *Don Karlosowi*.

— Na posiedzeniu Izby Deputowanych dnia 12 i 13 Lutego, naradzano się względem projektu o wypłacie długów i zobowiązań Dworu Karola X. Ustawę tę przyjęto na ostatniem z tych posiedzeń 201 przeciw 85 głosów. Główne artykuły tego prawa, przyjęte na tych dwóch posiedzeniach, są następujące: dla Ministra Skarbu otwarty został nowy kredyt na dwa i pół miljonów, dla wypłaty długów na pensye, dawane przez skarb przeszłego domu Królewskiego. Przez postanowienie Królewskie, wyznaczoną będzie Kommissya dla rozpatrzenia listy osób pobierających wsparcia do dnia 1 Sierpnia 1830 roku, i dla oznaczenia, jakie z liczby ich zasługują i nadal pobierać wsparcie w pieniądzu. Wsparcia te corok naznaczać będzie Izba. Znoszą się wszystkie pensye, wydawane osobom, które od roku 1789 działały orężem przeciw Francyi. Rozdawanie wsparć odbywać się będzie podług prawideł prawem uchwalonych 28 Czerwca 1833 roku. Wsparcie nie może przechodzić pięciuset franków, wyjąwszy pozbawionych rozumu, znajdujących się teraz w szpitalach i mających wieku lat siedmdziesiąt, dla których dozwala się naznaczać do tysiąca franków corocznie. Dla Ministra finansów otwarty kredyt na 400,000 fr. dla wypłaty w roku 1834 summ postąpiionych przez to prawo. Szczegółowa tablica tych pomocy, po wydrukowaniu będzie rozdana w Izbach.

— Dnia 15 Lutego odbył się sąd nad Hr. *Kergorlay* i wydawcą gazety *la Quotidienne*, obwinionymi za obrazę praw Króla. Po długiej naradzie, przysięgli uznali ich za niewinnych, po czém natychmiast wypuszczono ich na wolność. (P. P.)

— Dnia 20. —

— *Journal de Paris* zawiera następną krótką wiadomość z Lyonu pod dniem 16 t. m. wieczorem: robotnicy nie wrócili do swych zwykłych zatrudnień; wszelako spodziewają się, iż wkrótce, prawdziwy swój interes lepiej poznawszy, wezmą się znowu do robót na warstatach. Dzień dzisiejszy, niegdyś najweselszy dzień karnawału w Lyonie, tą razą zeszedł spokojnie.

но. Хотя показывалось много масок, но беспорядков никаких не было.

— *Монитор*, в статье под заглавием *Мадрид* от 7-го Февраля, сообщает декрет, данный на имя Г. Мартинеса дела Роза, которым вдовствующая Королева, от имени дочери своей, *Донны Изабеллы II*, объявляет всепрощение всем бывшим депутатам, принужденным в следствие изъятых мнимо пребывав в Государства, и дозволяет возвратиться им в отечество.

— *Journal de Débats* по письмам из *Мадрида* от 8-го текущего месяца уведомляет, что там ожидают по прошествии 4 или 5 дней обнародования декрета о созвании Кортесов.

— В издаваемой в *Барселоне* газете *El Vapor* уведомляют от 11-го сего месяца, что Инфант *Дон Карлос* непрерывно находится в *Виллареале*, старается собирать там солдат в свою службу, и темъ дѣлаетъ себя большіе издержки.

— Здѣшній Префектъ Полиции 15-го сего месяца выдалъ распоряженіе, на основаніи котораго всѣ представленія въ разныхъ театрахъ столицы должны оканчиваться непременно въ 11 часовъ вечера.

— 18-го сего месяца появился на рейдъ *Гаерской* гавани иностранный корабль, на которомъ находились эмигранты, но ему не дозволено войти въ гавань; Капитану предписано отправиться въ *Татису* при *Шербурѣ*, и оттуда отплыть въ *Алжиръ*: ибо въ семь только мѣсяцъ Министерство дозволяетъ эмигрантамъ выходить на берегъ, и то подъ условіемъ немедленнаго вступленія въ иностранный легионъ.

— Письма изъ *Байонны* отъ 16-го Февраля, упоминаютъ о новой стычкѣ между карлистами подъ начальствомъ *Зумалкаррегуи*, и войсками Королевы, въ которой послѣднія имѣли превосходство. Въ долину *Бастанъ* нѣтъ уже карлистовъ; кажется, что они собираютъ вновь силы свои при *Борундѣ*. *Вальдесъ* выступилъ изъ *Витторіи*.

21-го Февраля.

Король въ сопровожденіи *Жоенвильскаго* Герцога отправился вчера въ первомъ часу по полудни въ *Фонтенебло*, оттуда же возвратился сего числа въ 10 часовъ вечера.

— ГГ. *Дюпенъ*, *Лаказъ* отецъ и *Одиллонъ-Барро* представили вчера въ Палату Депутатовъ множество прошеній объ отъѣзѣ закона объ изгнаніи фамилии *Бонапарте*.

— По телеграфическимъ донесеніямъ изъ *Лиона* отъ 20 сего мѣсяца, на другой день начались работы въ тамошнихъ шелковыхъ фабрикахъ. 19-го числа республиканцы, (къ которымъ однако жъ не присоединились работники), произвели шумъ по улицамъ; но вскорѣ были разогнаны и 18 человекъ изъ нихъ возмутителей арестовано.

— Многія толпы, собравшіеся вчерашняго числа въ одно время на площадяхъ *Побѣды*, *Биржевой* и на бульварахъ *Св. Мартина* и *Bonne-Nouvelle*, бѣгали по разнымъ улицамъ столицы, и кричали: *да здравствуютъ Лионцы! прощъ ценсура!* Число возмутителей умножалось съ каждою минутою, такъ, что наконецъ собралось ихъ до нѣсколькихъ тысячъ. Но не нужно было употреблять силы на усмиреніе сихъ беспорядковъ, ибо возмутители, не видя успѣха въ своемъ предпріятіи, сами разошлись. Однакожъ со стороны Полиции предприняты мѣры, къ отвращенію возобновленія на сей день подобныхъ скопищъ.

— Извѣстный начальникъ инсургентовъ въ Испаніи *Вератеги*, который первый въ *Витторіи* возсталъ противу настоящаго правительства, два дни уже находится въ *Парижѣ*. (A.P.S.Z.)

Т у р ц и я.

Въ Одесскомъ Вѣстникѣ, обильномъ многими любопытными статьями, напечатано слѣдующее извлеченіе изъ Оттоманскаго адресъ-календаря:

„Составъ управленія Оттоманской Имперіи весьма мало извѣстенъ въ Европѣ. Все, что можно найти объ этомъ предметѣ въ Европейскихъ Статистикахъ и Географіяхъ, ограничивается тѣмъ, что главное управленіе сей Имперіи сосредоточено въ рукахъ Великаго Муфти, Верховнаго Визиря и Дивана, или Правительственнаго Совѣта, состоящаго изъ важнѣйшихъ государственныхъ сановниковъ; лица же, образующія Диванъ и обязанности ихъ, почти всегда означаются весьма невѣрно. Установившіеся въ послѣднее время дружественныя отношенія между Россією и Оттоманскою Портою, дѣлаютъ для насъ особенно любопытнымъ всякое точное извѣстіе о Турціи, и мы увѣрены, что читатели наши найдутъ весьма занимательнымъ сообщеніе намъ изъ Константинополя свѣдѣніе о составѣ Верховнаго Оттоманскаго Управленія, съ означеніемъ и именъ сановниковъ, занимающихъ въ ономъ главныя должности.

Вiele się ukazało масек, żadnego atoli nie było zamieszania.

— *Monitor* pod artykułem *Madryt*, z dnia 7 Lutego zawiera wyrok na imię P. *Martinez de la Rosa*, w którym Królowa wdowa w imieniu swej córki, *Donny Izabelli II*, ogłasza amnestyą dla wszystkich byłych Deputowanych, z przyczyny wyrzuczonego przez nich zdania, za granicami Królestwa znajdujących się, dozwalając im powrotu do kraju.

— Podług listów z *Madrytu* pod dniem 8 b. m. *Journal des Débats* podaje, iż tam za 4 lub 5 dni oczekują ukazania się wyroku, względem zwołania Korteżów.

— W wychodzącej w *Barcelonie* gazecie, *El Vapor*, pod dniem 11 t. m. donoszą, że Infant *Don Carlos* ciągle się znajduje w *Villareal*, gdzie usiłuje zaciągać żołnierzy do swej służby, co mu z niemałym kosztem przychodzi.

— Tutejszy Prefekt policyi, wydał pod dniem 15 t. m. rozporządzenie, podług którego reprezentacye na rozmaitych teatrach stolicy, kończyć się powinny o godzinie 11 w nocy.

— Dnia 18 b. m. ukazał się na reydzie portu *Havre* obcy okręt z wychodźcami; lecz nie pozwolono mu wejść do pomienionego portu, i Kapitan jego otrzymał rozkaz, udać się do *Tatihou* pod *Cherbourg*, z kąd będzie mógł do *Algieru* odpłynąć. W tém tylko bowiem mieyscu pozwala Ministerium wylądować wychodźcom, i to pod warunkiem niezwłocznego zaciągnięcia się do legionu cudzoziemskiego.

— Listy z *Bayonny* pod dniem 16 Lutego, namieniają o nowej polityce Karolistów pod dowództwem *Zumalcarreguy* z wojskami Królowej, w której ostatnie miały otrzymać przewagę. W dolinie *Bastan* niema już Karolistów; zdaje się, iż znowu ściągają oni swe siły pod *Borunda-Valdes* wyruszy z *Wittorii*.

— Dnia 21. —

Król, który wczora rano około godziny 1, w towarzystwie Xięcia *Joinville*, udał się do *Fontainebleau*, wrócił tu wieczorem ztamtąd o godzinie 10tej.

— PP. *Dupin*, *Lascases* oyciec i *Odillon Barrot*, złożyli wczora w Izbie Deputowanych, mnóstwo prośb o zniesienie prawa, względem wygnania rodziny *Bona-partego*.

— Podług depeszy telegraficznych z *Lyonu* pod d. 20 t. m., miały się znowu roboty w fabrykach tamecznych jedwabnych, dnia następnego rozpocząć. Dnia 19 republikani, do których się wszelako nie przylączyli robotnicy, wszczęli rozruch po ulicach. Wkrótce atoli rozproszono tych burzycieli spokojności, i 18 z ich liczby aresztowano.

— Liczne gromady skupiwszy się wczora w jednym czasie na placu *Zwycięstwa*, *Gietdy* i na bulwarach *Sw. Marcina* i *Bonne-Nouvelle*, przebiegały przez wiele ulic Stolicy, wołając: *niech żyją Lyonczyce! precz z Cenzurą!* Liczba wszczynających rozruch, zwiększała się z każdą chwilą, tak, iż w końcu do kilku tysięcy urosła. Lecz nie potrzeba było siły zbrojnej do poskromienia tego rozruchu, gdyż burzyciele spokojności, widząc, iż skutek nie odpowiadał ich zamiarom, sami się nakoniec rozpierchli. Atoli ze strony policyi, przedsięwzięto środki, aby te gromadzenia się i dziś nie powoływały się.

— Znany przywódca powstańców w Hiszpanii *Verasteguy*, co pierwszy w *Wittorii* powstał przeciw teraźniejszemu Rządowi, od dwóch dni znajduje się w *Paryżu*. (A.P.S.Z.)

Т у р ц я.

W *Gońcu Odesskim*, mieszczącym w wielkiej liczbie mnóstwo ciekawych artykułów, wydrukowano następną wyciąg z *Ottomańskiego Kalendarza adresowego*:

Skład zarządu Cesarstwa *Ottomańskiego*, bardzo mało jest znanym w Europie. Wezysko, co w tym przedmiocie znaleźć można w Europejskich Statystykach i Geografijach, do tego się ogranicza, iż główny zarząd tego Cesarstwa koncentruje się w ręku W. Muftego, W. Wezyra i Dywanu, czyli Rady Rządzącej, składającej się z wysokich urzędników Państwa; osoby zaś wchodzące do składu Dywanu i ich powinności, opisane są bardzo niedokładnie. Zaprowadzone ostatnimi czasy przyjaźne stosunki między Rossyą a Portą *Ottomańską*, czynią szczególnie dla nas ciekawą, każdą dokładną wiadomość o Turcyi, i przekonani jesteśmy, iż dla czytelników naszych: wielce interesowną będzie udzielona nam z *Konstantynopola* wiadomość, o składzie Naczelnego *Ottomańskiego* Zarządu, z wymienieniem nazwisk wysokich urzędników, zajmujących w nim cenniejsze mieysca.

Списокъ главныхъ сановниковъ Османской Имперіи.

I. Шейхъ-Эль-Исламъ, или Великій Муфти (глава Духовенства и сословія Улемовъ, или законодатель): Мекки-Заде Мустафа Ассимъ Эфенди.

II. Садръ-Азамъ, или Верховный Визирь (глава всего гражданского и военного управленія): Хаджи Мегмедъ Эминъ Реуфъ Паша.

III. Засѣдающіе въ Диванъ по суднымъ дѣламъ:

1. Кади-Аскеръ, или Верховный Судья Анатолийскій: Мелекъ-Паша-Заде Кадри Бей.

2. Кади-Аскеръ, или Верховный Судья Румелийскій: Арабъ-Заде Абдулла Эфенди (*).

IV. Первокласные Министры и Чиновники (такъ называемый Риджахъ):

1. Главный Начальникъ всѣхъ регулярныхъ войскъ и вмѣстѣ Военный Министръ: Сераскиръ Хозревъ Мегмедъ-Паша.

2. Главный Начальникъ, или Муширъ Гвардіи: Ахметъ Февзи-Паша (нынѣ Посолъ въ С. Петербургѣ).

3. Капитанъ-Паша, или Великій Адмиралъ: Тагиръ-Паша.

4. Главный Начальникъ, или Муширъ Артиллеріи: Галиль Рифатъ-Паша.

5. Ферикъ, или Дивизионный Командиръ по Гвардіи: Ахметъ-Фети-Паша; командуеъ гвардіею въ отсутствіе Мушира.

6. Кіая-Бей, или Министръ Внутреннихъ Дѣлъ: Могаммедъ-Сайдъ-Пертевъ-Эфенди.

7. Рейсъ-Эфенди, или Министръ Иностранныхъ Дѣлъ: Хаджи Акифъ-Эфенди.

8. Чаушъ-Баши, или исполнитель судебныхъ рѣшеній по Дивану (**): Неджибъ-Эфенди.

9. Къ числу первоклассныхъ сановниковъ можетъ быть также причисленъ Гекимъ-Баши, или Главный Врачъ, почти тоже, что у насъ Гражданскій Генераль Штабъ-Докторъ: Бешчетъ-Эфенди.

V. Второстепенные Чиновники Порты, или Двора:

1. Нишанджи, или Статсъ-Секретарь, собственно Секретарь для Султанскаго вѣзеля: Хаді-Эфенди.

2. Дефтердаръ-Эфенди, Министръ Финансовъ, или Государственный Казначей: Али-Бей.

3. Зарабъ-Хапѣ-Эминѣ, Казначей доходовъ Султанскихъ: Али-Риза-Эфенди.

4. Бейлики-Эфенди, второе лице послѣ Рейсъ-Эфенди по части исполнительной: Нури-Эфенди.

5. Амеджи-Эфенди, второе лице послѣ Рейсъ-Эфенди по части собственно дипломатической: Решидъ-Бей.

6. Тетрифатчи-Эфенди, или Оберъ-Церемоніймейстеръ: Саидъ-Бей.

7. Эвафъ-Назыри, Главноуправляющій со стороны Порты Вакуфами, т. е. имѣніями, приклоненными къ мечетямъ: Хаджи-Саидъ-Эфенди.

8. Драгоманъ Порты: Эзраръ-Эфенди.

9. Директоръ Монетнаго Двора: Казасъ-Аретинъ, Армянинъ Григоріанскаго исповѣданія. (Сбс. Пг.)

А Р А В І Я.

О послѣднихъ событіяхъ въ Южной Аравіи, *Бомбейская газета* отъ 7-го Августа сообщаетъ слѣдующее: „Предводитель мятежниковъ *Турки-Бильмесъ*, бывавшій изъ Джидды, захвативъ 4 корабля Паши Египетскаго и покоривъ Лохейду, Ходейду и Мокку, соединился съ *Али-бенъ-Маджитулелъ*, главою сильнаго Бедуинскаго племени, для завоеванія Мекки; но будучи оставленъ симъ послѣднимъ, удалился опять изъ Камфидіи въ Мокку. Мегмедъ-Али купилъ между тѣмъ 4 корабля, съ помощію которыхъ вновь покорилъ Массору. Теперь онъ готовится напасть на мятежника Бильмеса и отнять у него всѣ гавани, завоеванныя имъ у Имана Йемеискаго. Должно думать, что Бильмесъ скоро увидитъ себя въ необходимости заключить миръ съ своимъ могущественнымъ непріятелемъ.

— Въ той же газетѣ напечатано слѣдующее письмо изъ *Бассадора* отъ 19-го Іюля: „Сей часъ получилъ я письмо изъ Бассоры, въ которомъ уведомляютъ меня, что Шейкъ племени Монтификъ напалъ 5-го числа с. м. на сей городъ, но былъ отбитъ съ большою потерей. Турки лишились только 3 убитыхъ и 4 раненыхъ; говорятъ однако, что въ послѣдствіи Бассора взята была поминутымъ племенемъ, которое прервало всѣ сообщенія съ симъ городомъ. Для возстановленія оныхъ Паша Багдадскій отрядилъ 5,000 человекъ подъ начальствомъ Могамеда Паши. Нѣ-

Листа главныхъ высокихъ урядниковъ Cesarства Османскаго.

I. *Szeich-El-Islam*, czyli Wielki Mufty Głowa Duchowieństwa i klasy Ulemów, czyli prawników: *Mekki-Zade Mustafa Assim Efendi*.

II. *Sadr-Azam*, czyli Wielki Wezyr (Naczelnik całego cywilnego i wojennego zarządu *Chadži Mehmed Emin Reuf Pasza*.

III. Zasiadający w Dywanie w oddziale spraw sądowych:

1. *Kadi-Asker*, czyli Wielki Sędzia Anatolii: *Melek-Pasza Zade Kadri Bey*.

2. *Kadi Asker*, czyli Wielki Sędzia Rumelii *Arab-Zade Abdulla Efendi*. (*)

IV. Mimi-trowie pierwszego rzędu i urzędnicy (tak zwany *Ridżach*.)

1. Naczelnay Dowódzca wszystkich wojsk regularnych i razem Minister wojny: *Seraskir Chozrew Mehmet Pasza*.

2. Główny naczelnik, albo *Muszir* Gwardyi: *Achmet Fawzi Pasza* (teraźniejszy Poseł w St. Petersburgu.)

3. Kapitan Pasza, czyli Wielki Admirał: *Tahir-Pasza*.

4. Główny Naczelnik, albo *Muszir* Artylleryi: *Halil Rifat-Pasza*.

5. *Ferik*, albo dowódzca dywizyi gwardyi: *Achmet Feti Pasza*; Dowodzi gwardyą w nieobecności *Muszira*.

6. *Kiaja-Bey*, czyli Minister Spraw Wewnętrznych: *Mohammed-Sain-Pertew-Efendi*.

7. *Reiss-Efendi*, albo Minister Spraw Zagranicznych: *Chadži Akif-Efendi*.

8. *Czausz-Baszi*, czyli wykonawca wyroków sądowych w Dywanie: (**). *Nedżib-Efendi*.

9. Do liczby wysokich urzędników pierwszego rzędu, może bydź także policzony *Hekim-Baszy*, albo Główny lekarz, prawie to samo, co u nas Cywilny Jenerał Sztab-Doktor: *Beszczet-Efendi*.

V. Urzędnicy drugiego rzędu Porcy, czyli Dworu:

1. *Niszandži*, czyli Sekretarz Stanu, właściwie Sekretarz cyfry Sułtańskiej: *Chadi-Efendi*.

2. *Defterdar-Efendi*, Minister Skarbu, albo Podskarbi Państwa: *Ali-Bey*.

3.) *Zarab-Chape-Emine*, Skarbnik dochodów Sułtana: *Ali-Riza-Efendi*.

4. *Beylikci-Efendi*, druga osoba po Reiss Efendim, co się tycze władzy wykonawczej: *Nuri-Efendi*.

5. *Amedži Efendi*, druga osoba po Reiss Efendim w rzeczach właściwie dyplomatycznych: *Reszid-Bey*.

6. *Tetрифатчи-Efendi*, albo Wielki Mistrz obrzędów: *Said-Bey*.

7. *Ewakf-Naziri*, główny zarządzca ze strony Porcy *Wakufow*, t. j. majątności należących do meczetów: *Chadži-Said-Efendi*.

8. *Dragoman* Porcy: *Ezrar-Efendi*.

9. Dyrektor Mennicy: *Kazas-Aretin*, Ormianin obrzędu Gregorjańskiego. (P. P.)

A R A B I J A.

O wypadkach, ostatnimi czasy zaszłych w Arabii południowej, gazeta wychodząca w *Bombay* pod 7 Sierpnia udziela, co następuje: dowódzca buntowników *Turki-Bilmes*, uciekający z *Dżiddy*, zabrawszy 4 okręty Paszy Egiptskiego, zajął *Locheydę*, *Chodeydę* i *Mokkę*, i połączył się z *Ali-ben-Madżitul*, naczelnikiem silnego plemienia Bедуinów, dla pokonania *Mekki*; lecz po oddzieleniu się odeń ostatniego, znowu się schronił z *Kamfidii* do *Mekki*. *Mehmet-Ali* tym czasem kupił 4 okręty, za pomocą których, znowu podbił *Massorę*. Dopiero czyni on przygotowania aby напаść na buntownika *Bilmes* i odebrać wszystkie porty zabrane przezeń u *Imana Iemeńskiego*. Sądzić należy, iż *Bilmes* wkrótce uyrzy się zmuszonemu zawrzeć pokoy z przeciwnym swym nieprzyjacielem.

W teyże gazecie wydrukowano następny list z *Bassador*, pod dniem 19 Lipca: „Tylko co teraz odebrałem list z *Bassory*, w którym donoszą mi, iż Szeik plemienia *Montifik*, napadł dnia 5 b. m. na to miasto, lecz był odparty z wielką stratą. Turcy stracili tylko 3 zabitych i 4 ranionych; mówią atoli, iż w późniejszym czasie, pomienione pokolenie wzięło *Bassorę* i przecięło wszelkie komunikacye z tém miastem. Dla przywrócenia ich *Pasza Bagdadu*, wynaczył 5,000 głów, pod dowództwem Paszy *Mohameda*. Niektórzy zapewniają, iż w naywęższym miejscu rzeki (*Szat-al-*

(*) Кади-Аскеры назначаются изъ класса Улемовъ, но смѣняются ежегодно.

(**) Его можно сравнить съ Помощникомъ Министра Юстиціи, ибо собственно Министръ Правосудія есть Верховный Визирь.

(*) *Kadi-Askerowie* мѣняются изъ класса Улемовъ, но смѣняются ежегодно.

(**) Его можно порównать до помощника Министра Справедливости, поневажъ вѣстивше Министромъ Справедливости jest Wielki Wezyr.

которые уверяют, что въ самомъ узкомъ мѣстѣ рѣки (Шатъ-аль-Араба) непріятель протянулъ цѣпь, чтобы суда не могли итти далѣе внизъ. Нашъ Резидентъ въ Багдадѣ, Полковникъ *Тайлоръ*, приговоренъ тамошнимъ Начальствомъ къ уплатѣ 400 ф. стерл. пени за то, что его слуга прибилъ Мусульманина, который купался въ рѣкѣ противъ оконъ Полковника. Слуга былъ посланъ прогнать сего человѣка; дошло до драки, и Турокъ получилъ нѣсколько порядочныхъ ударовъ. На шумъ собрался народъ, и Полковникъ принужденъ былъ запереться въ своемъ домѣ и не выходить до тѣхъ поръ, пока толпа черни опять разошлась. Резидентъ послалъ аппелляцію въ Константинополь, въ которой проситъ объ освобожденіи его отъ помянутой пени. (Спб. В.)

ГРЕЦІЯ. Сира 9-го Января.

Изъ Навпліи пишутъ, что Графъ *Арманспергъ*, по причинѣ разстроеннаго здоровья, удаленъ въ Аргосъ. Г. Фонъ *Гейдекъ* находится также въ отсутствіи, слѣдовательно изъ трехъ Членовъ Регентства остался одинъ только Г. Ф. *Мауреръ*. Въ Константинополѣ все еще затрудняются въ принятіи Посланника нашего. Синодъ весьма недоволенъ церковными дѣлами въ Греціи. Султанъ требуетъ уплаты значительныхъ суммъ за понесенные имъ убытки. Впрочемъ въ Государствѣ все спокойно и повелѣнія Регентства исполняются безъ малѣйшаго сопротивленія. (Спб. В.)

Разныя извѣстія.

Въ Швейцарской народной газетѣ напечатано, что Ромарино родомъ изъ Савойи, сынъ Аптекаря въ Тонони, нѣсколько разъ былъ банкротомъ, и наконецъ былъ приговоренъ къ каторжной работѣ за дѣланіе фальшивой монеты.

— Съ Италійской границы отъ 3-го Февраля пишутъ: „Ужасный Союзъ, извѣстный подъ названіемъ Юная Италія, дѣлами своими подтверждаетъ слухи о его существованіи. Кроме недавно умерщвленнаго въ Пармѣ Директора Полиціи, убитъ тамъ на сихъ дняхъ, по наущенію сего же Союза, Полковникъ Австрійской службы, Италійскій уроженецъ, Кастиліоне.“

— Говорятъ, что часть Англійскихъ подданныхъ, прибывшихъ на корабль *Клио* на Фалклендскіе острова, умерщвлена тамошними жителями. Въ числѣ убитыхъ находится Капитанъ Брисбенъ.

— Въ Генуѣ и Женевѣ труппа молодыхъ глухонѣмыхъ, съ великимъ успѣхомъ представляетъ пантомимы, между прочимъ, исторію Іосифа, узланнаго братьями. Новые сии актеры вѣдутъ въ Парижъ. (Сбв. Нг.)

— Пишутъ изъ Берлина отъ 18-го Января: „Въ *Кенигсбергской Газетѣ* содержится слѣдующее: „При перестройкѣ бывшаго Бернардинскаго мужскаго монастыря въ *Вартенбургѣ* (въ Восточной Пруссіи), назначеннаго для смиреннаго дома, работники, закладывая новые фундаменты въ переходахъ, нашли девять скелетовъ: семь мужскихъ и два женскихъ, безпорядочно зарытыхъ на 2 или 3 фута глубины подъ поломъ. Около ноги одного скелета было желѣзное кольцо. Подъ скелета одной женщины нашли скелетъ новорожденнаго младенца. Вообще скелеты лежали безъ всякаго порядка: одинъ головою къ востоку, другой къ западу, одинъ спиною къ верху и т. п. Отъ пробовъ и платьевъ ничего не осталось. По свойству костей можно заключить, что сии скелеты находились въ землѣ болѣе 50 лѣтъ; а какъ ни одного монаха помянутаго монастыря нѣтъ теперь въ живыхъ, то нельзя узнать о причинѣ столь страннаго рода погребенія.“ (Спб. В.)

Новый способъ истреблять крысъ и мышей.

Возьми нѣсколько щепотокъ порошку негашеной извести; смѣшай ее со столькими же щепотками муки и толченаго сахара, и разсыпь тамъ, гдѣ много крысъ. Сии животныя, привлеченныя такою смѣсью, съ жадностію будутъ ѣсть ее, и вскорѣ издохнутъ, что случится еще скорѣе, если животное выпьетъ нѣсколько капель воды. Сіе испытанное средство не вредно для людей и для домашнихъ животныхъ; а потому оно и должно предпочитаться употребленію мышьяка. (*Pere de famille* 1832.)

Средство сводить веснушки.

Для сего должно вымыть то мѣсто, гдѣ находятся веснушки, свѣжею водою, потомъ обтереть оное, и потереть слегка полотенцемъ, намоченнымъ миндальнымъ молокомъ. Отъ повторенія этого довольно часто, веснушки исчезнутъ. (*Жур. Общест. Свѣд.*)

ВИЛЬНА. Типографія А. Мзриновскаго. Печатать дозволяется. Марша 6 дня, 1854 года. Цензоръ Левъ Боровскій.

Араби), непріязнители протянули лѣнцух, илбы статки не могли по нией іііііі в доі. Реzydent наш в *Bagdadzie*, Półkownik *Taylor*, skazanym został przez tameczną Zwierzchność na zapłacenie 400 funt. szter. sztrafu za to, iż sługa jego, zbił Muzułmanina, który się kąpał w rzece na przeciw okien Półkownika. Wyślano służącego dla odegnania tego człowieka; przyszło do zwady, i Turek dostał kilka mocnych uderzeń. Na hałas zbiegł się lud, i Półkownik przymuszony był zamknąć się w swym domu i nie wychodzić zań, dopóki znova ludzie się nie rozeszli. Rezydent postąpił apellacją do Konstantynopola, w której prosi o zdjęcie z niego pomienionego sztrafu. (G. S. P.)

ГРЕЦІЯ.

Сира дня 9 Стычня.

З *Nauplii* пиша: із *Hrabia Armansterg*, з причыны ошатбеного здравія, оддаліііііі до *Argos*. P. von *Heidek* также не jest obecny; przeto z liczby trzech Członków regencyi, pozostał jeden tylko P. F. *Maurer*. W *Konstantynopolu* ciągle jeszcze czynią trudności względem przyjęcia naszego Posła. Synodowi wielce się nie podoba stan spraw kościoła w Grecyi. Sułtan żąda wypłaty znacznych summ za poniesione przezeń szkody. Zresztą wszystko w Państwie zostaje w spokojności i rozkazy regencyi pełnią się bez najmniejszego oporu. (G. S. P.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

W *Szwajcarskiej* gazecie narodowej wyrażono, że *Ramorino* jest rodem z *Sabaudyi*, synem Aptekarza w *Tononie*, razy kilka był bankrutem, a nakoniec był sądzony do ciężkich robót, za bicie fałszywey monety.

— Пиша od granic Włoskich pod dniem 3 Lutego: „Straszny związek, znany pod nazwiskiem *Młode Włochy*, dziełami swymi potwierdza wieści o jego istnieniu. Oprócz nie dawno zamordowanego w *Parmie* Dyrektora Policyi, zabity tam został temi dniami, z poduszczenia tegoż związku, Półkownik służby Austriackiej, rodem Włoch, *Castiglione*.

— Mówią, że część poddanych Angielskich, którzy przybyli na okręcie *Klio* do wysp *Falklandzkich*, wymordowana została przez łamiecznych mieszkańców. W liczbie zabitych znajduje się Kapitan *Brisben*.

— W *Genui* i *Genewie* truppa młodych głuchoniemych, bardzo wybornie przedstawia pantominy, między innemi, historją *Józefa*, przez braci poznanego. Nowi ci aktorowie jadą do *Paryża*. (P. P.)

Пиша з *Berlina* pod dniem 18tym Stycznia: „W *Gazecie Królewskiej* umieszczona jest następująca wiadomość: „Podczas przerabiania byłego *Bernardynskiego* Klasztoru w *Wartenburgu* (w *Prusach* - *Wschodnich*), przeznaczonego na dom poprawy, robotnicy, zakładając nowe fundamenta w kurtyarzach, znaleźli drewnię skieletoów: siedm męzkich i dwa niewieście, bezładnie zakopanych, na dwie lub trzy stopy wgłęb pod pomostem. Około nogi jednego skieletu, było żelazne kółko. Przy skielecie niewiasty jednej znaleziono skielec nowo urodzonego dziecięcia. W ogólności skielety leżały bez najmniejszego porządku: jeden głową do wschodu, drugi do zachodu, ten grabitem do góry i t. d. Trun i odzienia nic nie pozostało. Ze stanu kości wniesćby można, że te skielety zostawały w ziemi więcey 50ciu lat; aże nie masz już w życiu żadnego z zakonników tego klasztoru, przeto nie można dowiedzieć się o przyczynie tak osobliwego ciał tych pogrzebienia.“ (G. S. P.)

Nowy sposób wygubienia myszy.

Weź kilka szczyptow proszku niegashzonego wapna; zmieszay z tyłaż szczyptow mąki i tłuczonego cukru, i posyp tam, gdzie mnóstwo jest myszy. Zwabione tą mieszanką, z pożądliwością będą ją jadły, i rychło zdechną, co zdarzy się prędzey nawet, jeżeli mysz wypije kilka kropel wody. D świadczony ten sposób nie szkodliwy jest dla ludzi i zwierząt domowych; a tém samém przekładany bydź powinien nad użycie arseniku. (*Pere de famille* 1832.)

Sposob spędzania piegi.

Tym końcem należy wymyć to miejsce, gdzie znajdują się piegi, świeżą wodą, potem obetrzeć, i zlekka nacierać szmatkiem, zmoczonym w migdałowym mleku. Przez częste powtarzanie piegi znikają. (*Dzien. Wiad. Pożyt.*)